

Svar initiativärende. Ge driftsbidrag till Kristianstad Österlen Airport

Ordförandens förslag

1. Regionstyrelsen bifaller initiativärendet.

Sammanfattning

Niclas Nilsson (SD), Marlene Ottesen (SD) och Johan Wifralius (SD) har för Sverigedemokraterna Region Skåne i ett initiativärende till regionstyrelsen yrkat att åter ge Kristianstad Österlen Airport ett driftsbidrag på minst 2 mkr/år från 2022 och framåt.

I ärendet finns följande dokument:

1. Beslutsförslag 2022-05-24
2. Initiativärende 2022-02-03

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Verksamheten på Kristianstad Österlen Airport bedrivs av Kristianstad Airport AB. Flygplatsen ägs idag av Kristianstad kommun 91 %, Hässleholms kommun 5 %, Bromölla kommun 2 % samt Östra Göinge kommun 2 %.

Region Skåne var delägare i Kristianstad Airport AB fram till 2012 men överlät då sitt ägande till Kristianstad kommun som blev största ägare. I samband med att Region Skåne lämnade bolaget, tecknade Region Skåne avtal med Kristianstad kommun som innebär att Region Skåne lämnar bidrag om total 36 miljoner kronor under åren 2012-2017 för stöd till den regionala utvecklingen i nordöstra Skåne. Stödet skulle användas till satsningar på olika former av infrastruktur och har varit en del av det ekonomiska stöd som Kristianstads kommun lämnat till Kristianstad Airport AB.

År 2017 beslutade regionstyrelsen om att lämna ett årligt bidrag om 2 miljoner kronor till Kristianstad Airport AB under åren 2018-2020 (Dnr 1703799), detta finansierades i regionstyrelsens internbudget. Skälen var att en viktig del i att främja den ekonomiska utvecklingen i ett område är att säkerställa att det finns

olika former av infrastruktur och att området därmed har goda förbindelser med omvärlden.

I samband med pandemin beslutade regionala utvecklingsnämnden om att för 2020 lämna ett engångsbidrag på 450.000 kr till Kristianstad kommun för stöd till Kristianstad Österlen Airport (ärendenummer 2020-POL0000305). Medel för detta togs från regionala utvecklingsnämnden budget för 2020.

Staten har genom Region Skånes länstransportplan (benämnd Regionala transportinfrastrukturplan, RTI-plan), betalat ut driftbidrag till Kristianstad/Österlen Airport under olika perioder. Genom gällande RTI-plan för perioden 2018 – 2029 lämna ett årligt driftbidrag på 3 miljoner kronor, vilket innebär en total utbetalning på 36 miljoner kronor över hela planperioden. Samma summa återkommer i remissversionen till föreslagen RTI-plan för planperioden 2022 – 2033, där 36 miljoner kronor finns avsatta för driftbidrag till flygplatsen, vilket innebär att stödet till Kristianstad/Österlen Airport fortsätter. Ur ett historiskt perspektiv framgår det i RTI-plan för perioden 1998 – 2007 att satsningar på anläggningen för 14 miljoner kronor avses att genomföras och för åren 2008-2016 har drygt 26 miljoner betalats ut i statligt stöd.

Förutsättningarna för att kunna lämna statligt eller offentligt stöd till flygplatsverksamhet begränsas ytterst av EUs statsstödsregler. Dessa syftar till att säkerställa att konkurrens mellan företag inte snedvrids, dvs att stöd från offentliga organ såsom stat, kommun eller landsting till en privat eller offentlig aktör inte får skapa en konkurrensfördel. Statligt stöd är som grundprincip förbjudet. Offentligt stöd till flygplatser möjliggörs dock genom undantag enligt förordningen (EU) 2017/10844].

Som motiv till undantagen anges att driftstöd till mycket små flygplatser med högst 200 000 passagerare per år inte ger upphov till någon otillbörlig snedvridning av handel och konkurrens, förutsatt att vissa villkor är uppfyllda. Vidare sägs att villkoren för förenlighet med den inre marknaden bör säkerställa att stödbeloppet inte överstiger rörelseförlusterna och en rimlig vinst och att tillträdet till infrastrukturen är öppet och icke-diskriminerande. Stöd bör vidare inte beviljas på villkor att flygplatsoperatören ingår överenskommelser med ett eller flera flygbolag avseende flygplatsavgifter, betalningar för marknadsföring eller andra ekonomiska aspekter av flygbolagets verksamhet vid den flygplatsen.

Stöd kan ges till flygplatser under förutsättning att verksamheten uppfyller villkor enligt förordningen (EU) 2017/1084 eller på annat sätt uppfyller gällande villkor för att kunna ta emot stöd. För att kunna lämna driftbidrag krävs att flygplatsen uppfyller följande villkor enligt EUs förordning 2017/1084:

- Flygplatsen ska vara öppen för potentiella användare. När kapaciteten är fysiskt begränsad ska tilldelningen ske på grundval av relevanta, objektiva och icke diskriminerande kriterier.
- Stöd får inte beviljas flygplatser med en genomsnittlig årlig godsvolym på

mer än 200.000 ton under de två räkenskapsår som föregår det år då stödet faktiskt beviljas. Stödet får inte förväntas leda till att den genomsnittliga årliga volymen vid flygplatsen ökar till mer än 200.000 ton inom två år efter beviljandet av stödet.

- Driftstöd får inte beviljas flygplatser med en genomsnittlig årlig passagerarvolym på mer än 200.000 passagerare under de två räkenskapsår som föregår det år då stödet faktiskt beviljas.
- Beloppet för driftstödet får inte överstiga vad som krävs för att täcka rörelseförlusterna och en rimlig vinst under den berörda perioden. Stödet ska beviljas antingen i form av på förhand fastställda periodiska utbetalningar som inte får ökas under den tid då stödet beviljas eller i form av i efterhand fastställda belopp som bygger på de rörelseförluster som konstaterats.
- Driftstöd får inte betalas ut avseende något kalenderår under vilket den årliga passagerarvolymen vid flygplatsen överstiger 200 000 passagerare.

Enligt Passagerare per flygplats (Regionfakta) hade Kristianstad/Österlen Airport 6.442 passagerare under 2020 och 131 passagerare 2021. Före pandemin, dvs under 2019 hade flygplatsen 40.444 passagerare varav 794 i utrikestrafik. Enligt flygplatsens statistik uppgår passagerarvolymen till runt 30 000 passagerare per år. Under 2021 och 2020 bedrevs ingen kommersiell linjetrafik från Kristianstad/Österlen Airport och den hade därmed inget reguljärt resande. Flygplatsen är ingen fraktflygplats och det gods som levereras sker i ytterst små volymer. Flygplatsen kan anses uppfylla de ovannämnda kriterierna för att kunna få driftsbidrag.

Om stöd beviljas till Kristianstad Österlen Airport måste ett avtal för ändamålet upprättas med Kristianstad kommun och följande krav ställas:

- Verksamheten uppfyller villkor enligt förordningen (EU) 2017/1084 eller på annat sätt uppfyller gällande villkor för att kunna ta emot stöd. Att flygplatsen uppfyller kraven måste kommunen säkerställa.
- Om flygplatsverksamheten redovisar vinst under ett år, ska bidraget lämnas tillbaka i motsvarande storleksordning.
- Verksamheter som helt eller delvis finansieras av Region Skåne ska ta ansvar för sin miljöpåverkan och bidra till att Region Skånes miljöpolicy och miljömål uppnås. Se Region Skånes miljöprogram.
- Verksamheter som får en summa av minst sex prisbasbelopp per tolv månadersperiod ska via Region Skånes Miljöbevis redovisa att de uppnår ovan krav.
- Om driftstöd ska ges behöver dess storlek och tidsramar analyseras samt bedömas utifrån de nuvarande finansiella förutsättningarna som råder för flygplatsen.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Juridisk bedömning

Miljökonsekvenser

Ärendet medför inga nya miljökonsekvenser eftersom stödet utgår till befintlig verksamhet.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Samverkan med fackliga organisationer har inte bedömts nödvändigt i detta ärende.

Uppföljning

[...]

Ordförande

[...]

[Titel]